

Činnosti SÚJB spojené s událostmi na jaderných elektrárnách v Japonsku

První oznámení o vzniku neobvyklé události přijímá SÚJB oficiálně prostřednictvím svého „styčného místa“ dne 12. března 2011 v 0:23h.

14. března (pondělí) v 11h vydává Úřad prostřednictvím svých webových stránek první informace o událostech na japonských jaderných elektrárnách.

Článek je od té chvíle aktualizován čtyřikrát denně - vždy bezprostředně poté, co byly z oficiálních zdrojů obdrženy nové informace.

16. března jsou údaje rozšířeny o podrobné přehledy s údaji o naměřené radiaci a prognóze jejího šíření podle aktuální meteorologické předpovědi. Také začínají být vydávána doporučení ochranných opatření pro české občany pobývající v Japonsku nebo cestující na ostrov Honšú.

V souladu s vývojem situace na postižených jaderných elektrárnách se následně pozornost SÚJB soustředí pouze na nepostiženější elektrárnu Fukušima Dai-ichi.

V souvislosti s událostí a zejména kvůli ne vždy zcela přesným informacím sdělovacích prostředků začíná SÚJB přijímat velké množství dotazů od veřejnosti a představitelé SÚJB vystupují v různých médiích (televize i rozhlas) a odpovídají na dotazy veřejnosti v živých chatech elektronických verzí celostátních deníků. Vzhledem k tomu, že na SÚJB neexistuje plnohodnotné oddělení styku s veřejností, je tato extrémní situace řešena provizorně s maximálním nasazením několika dobrovolníků.

Jelikož během prvních dvou týdnů počet dotazů směřujících na SÚJB neustále narůstá, rozhoduje se SÚJB ve spolupráci s Centrem výzkumu Řež, s.r.o. **zřídit informační portál**, který by podával co nejpřesnější informace a pojednával o širších aspektech havárie na fukušimské jaderné elektrárně (<http://otazky-fukusima.cvrez.cz/web/index.php>).

K spolupráci je osloveno 15 odborníků, kteří dle své specializace a dispozic odpovídají na otázky veřejnosti z těchto webových stránek.

Doba od zadání otázky po zodpovězení odborníkem a zveřejněním odpovědi sice nepřekročila v první fázi pět dnů, nicméně se ukázalo, že byla někdy veřejností vnímána jako příliš dlouhá, ačkoli paralelně probíhaly denní aktualizace vývoje události na webových stránkách SÚJB.

Veřejnost byla i nadále informována rovněž ústy zástupců SÚJB ve sdělovacích prostředcích.

Skladbu dotazů odpovídaných na informačním portálu lze shrnout následovně: **téměř 45% dotazů směřovalo do oblasti jaderné bezpečnosti** (např. zajištění jaderné bezpečnosti v Japonsku a na našich elektrárnách, informace o projektech jednotlivých typů elektráren a jejich srovnání, Fukušima vs. Černobyl, hodnocení podle stupnice INES, skladování vyhořelého jaderného paliva v bazénech apod.), **necelých 30% se pak vztahovalo k problematice radiační ochrany** (mj. možné dopady havárie v Japonsku i na naši populaci). Cca 5% dotazů se týkalo havarijní připravenosti a stejné množství úlohy státního dozoru a MAAE. Zbytek pak představovaly ostatní (nezařaditelné) dotazy. Pro snazší orientaci tazatelů byly v reakci na četnost dotazů vytvořeny následující tématické kategorie: bezpečnost, chlazení, havarijní dochlazování, havarijní plán, MAAE, integrita, komponenty, kontejnment, nehoda - stupeň, radiace – měření, radiace – rozšíření, radiace – úrovně, radiace – účinky, rizika – porovnání, seismická odolnost, státní dozor, záložní zdroje a ostatní.

Paralelně byla registrována i řada dotazů pokládaných prostřednictvím „standardní“ Konference na webu SÚJB (<http://www.sujb.cz/styk-s-verejnosti/>). Jejich distribuce byla velmi podobná.

Celkem bylo do konce dubna 2011 zodpovězeno přibližně osmi stům tazatelů a stránky SÚJB zaznamenávaly během března a dubna každý den kolem 22 000 přístupů.

Velké úsilí pro SÚJB představovalo vyvracení lživých e-mailů, které kolovaly po internetu a zcela nepodloženě vyvolávaly paniku na straně veřejnosti. Ačkoli radiační dopad pro území ČR byl nulový a SÚJB na to opakovaně na svých stránkách i v médiích upozorňoval, část veřejnosti poptávala jodová profylaktika.

V každém případě lze konstatovat, že průběh fukušimské havárie výrazně zvedl zájem o jadernou bezpečnost a radiační ochranu stejně jako o činnost úřadu a jadernou legislativu.